

Handläggare: Marie Broberg
Telefon: 08 508 14 050

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Avfallsplan för Stockholm 2013-2016 - remissvar

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till Trafikkontoret.

Omedelbar justering

Leif Sjöholm
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Trafikkontoret har tagit fram ett förslag till ny avfallsplan för Stockholm 2013-2016. Avfallsplanen innehåller fyra huvudmål med tillhörande vision, delmål och åtgärder. Trafik- och renhållningsnämnden har det övergripande ansvaret för uppföljning av avfallsplanen. Förvaltningen anser att förslaget till avfallsplan visar på en högt uppsatt ambition inom området. Avfallsfrågan är viktig att uppmärksamma i flera sammanhang, då den påverkar stora delar av stockholmarnas möjlighet till hållbar livsstil samt upplevelsen av närmiljön.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts av staben.

Bakgrund

Trafikkontoret har tagit fram ett förslag till ny avfallsplan för Stockholm 2013-2016. Avfallsplanen är ett av kommunens lagstadgade styrdokument och beskriver

nuläge, mål och åtgärdsförslag för avfallshanteringen. Remissen ska besvaras senast den 28 september 2012.

Ärendet

Syftet med avfallsplanen är att ha en strategi för stadens och andra aktörers arbete inom avfallsområdet. Fokus ligger på hushållsavfall som uppkommer hos hushållen samt liknande avfall från verksamheter. Planen anger dock inte mål som är specifika för stadens egna verksamheter. Den typen av mål återfinns istället i Stockholms miljöprogram 2012-2015.

Mål för Stockholms avfallshantering

Avfallsplanen innehåller fyra huvudmål med tillhörande vision för 2030. Huvudmålen har även brutits ned till delmål för planperioden 2013-2016, med tillhörande åtgärder. Trafik- och renhållningsnämnden har det övergripande ansvaret för uppföljning av avfallsplanen, som kommer att redovisas i Miljöbarometern på stadens hemsida.

Mål 1: Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt

Vision: En medveten produktion och konsumtion som gör att mindre avfall uppkommer och trenden med ökande mängder har brutits. Allt avfall tas omhand på det mest resurseffektiva sättet.

Målet består av sex delmål:

- 1.1 Avfall ska förebyggas och en större andel produkter ska återanvändas
- 1.2 Andelen avfall som materialåtervinns ska öka
- 1.3 Minst 40 % av matavfallet ska samlas in separat för rötning med biogasutvinning
- 1.4 Minst 60 % av fosforföreningarna i avlopp ska återföras till produktiv mark, varav minst hälften till åkermark
- 1.5 Förebyggande, återanvändning och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall ska öka
- 1.6 Nedskräpning i stadsmiljön ska minska

En minskning av avfallsmängderna kan ske genom att producenter tillverkar varor som genererar mindre mängder, genom medveten konsumtion och återanvändning av avfallet. Det hushållsavfall som förbränns med energiåtervinning ska öka, bland annat genom en utveckling av insamlingssystemen för källsorterade fraktioner samt ökade möjligheter för boende att sortera och samla in avfallet. För att nå målet om insamling av 40 % av matavfallet ska information ges till berörda

grupper, systemen för insamling för matinsamling ska utvecklas och insamlingen av matavfall inom stadens egna verksamheter ska öka genom att bland annat skapa en central funktion som stöttar och samordnar insamlingen. Nedskräpningen i stadsmiljön ska minska genom aktiviteter och kommunikation gentemot medborgarna om attityder kring nedskräpning samt genom samordning mellan olika aktörer.

Mål 2: Avfall som kan vara skadligt för människa eller miljö ska hanteras separat

Vision: Avfall som är skadligt för människor och miljö ska hanteras i separata strömmar och inget ska hamna i soppåsen eller i avloppet. Produkter ska ha ett minimum av skadliga ämnen och vara designade för att underlätta för separat hantering. Kunskapen hos privatpersoner och verksamheter ska vara hög och alla tar ansvar för att hantera farligt och skadligt avfall korrekt. Systemet för insamling och mottagning är väl utbyggt.

Målet består av tre delmål:

- 2.1 Andelen farligt avfall och elavfall i soppåsen ska halveras
- 2.2 Minst 90 % av invånarna ska veta hur de ska hantera sitt farliga avfall och elavfall
- 2.3 Farligt avfall i bygg- och rivningsavfall ska hanteras på rätt sätt

En separat hantering av farligt och skadligt avfall ska ske genom att fortsätta utvecklingen av fastighetsnära insamling/dörrhämtning samt ett utvecklat samarbete med producentansvarsorganisationerna. Hushållen och verksamheter är viktiga aktörer för att avfallet sorteras och lämnas till insamlingssystemet. Därför behöver också information om vad som är farligt avfall och elavfall, samt hur det samlas in, ske kontinuerligt. Insamlingssystemen ska vara lättillgängliga för hushållen.

Mål 3: Avfallshanteringens alla delar ska präglas av ett människoperspektiv

Vision: Staden ska ha enkla och lättillgängliga system för avfallshantering, som uppmuntrar till återanvändning och återvinning. Boende, verksamma och de som hanterar avfallet ska ha kunskap om betydelsen av en korrekt hantering och känner ett ansvar för sin del i kedjan. All hämtning och hantering ska ske under goda arbetsmiljöförhållanden och på ett säkert sätt. Avfallshantering är integrerad med övriga intressen i stadsmiljön.

Målet består av fyra delmål:

- 3.1 Boende och verksamma i staden ska ha den kunskap som behövs för att hantera avfallet korrekt
- 3.2 Systemen för avfallshantering ska vara enkla att använda och ha god tillgänglighet
- 3.3 Systemen för avfallshantering ska erbjuda en god arbetsmiljö
- 3.4 Hänsyn ska tas till den omgivande miljön vid mottagning och hämtning av avfall

Det ska vara enkelt att hitta information via hemsida, kontaktcenter eller liknande. Stadens ambition är att minst 80 % av invånarna ska uppleva att de är välinformerade när det gäller avfallsfrågor. Därför ska kommunikation ske och anpassas till olika målgrupper, med information och råd till t ex skolor, förskolor och fastighetsägare. Hushållen ska ha god tillgänglighet för lämnning av grovavfall, t ex genom att det finns grovsoprum i flerbostadshus. Minst 90 % av hushållen ska tycka att avfallshanteringen fungerar tillfredsställande. Staden ska utreda möjligheten till differentierad taxa för flerfamiljshus, med respektive utan grovsoprum, och planera för att återvinningscentralerna ska kunna nås med olika färdmedel. Samtidigt som det är viktigt att skapa tillgängliga system för insamling av avfall, är det en utmaning att skapa system som är anpassade till stadsmiljön. Hänsyn ska tas till befintlig bebyggelse och omgivning och att påverkan av buller och utsläpp minskas.

Mål 4: Avfallshantering ska vara en självklar del i planeringsprocesserna

Vision: Planering för hantering av avfall ska finnas med i ett tidigt skede på alla nivåer; stadsövergripande, områdesplanering samt vid om- och nybyggnation av enskilda fastigheter. Alla som är involverade i planeringsprocesserna ska ha god kännedom om avfallsfrågorna. Systemen ska vara tillgängliga och anpassade till stadsmiljön.

Målet består av tre delmål:

- 4.1. Vid all ny bebyggelse och större ombyggnationer ska avfallsfrågorna beaktas redan vid den inledande projekteringen
- 4.2. Områden i staden ska reserveras för avfallsrelaterad verksamhet
- 4.3. Nya tekniklösningar ska prövas och utvecklingen av insamlingssystemen ska fortsätta

Det är viktigt att avfallsfrågorna ingår tidigt i planprocesserna. Dagens återvinningscentraler behöver finnas kvar eller ersättas på annan plats och mark behöver reserveras för avfallsrelaterad verksamhet, både i stadens och i andra aktörers regi. Ny teknik inom avfallsområdet behöver prövas och befintliga system

behöver utvecklas. När staden växer kan nya områden erbjuda möjligheter för tidigare oprövade lösningar. Exempelvis ska staden arbeta vidare med att möjligheten att koppla papperskorgar till sopsugsystem.

Förvaltningens synpunkter

Förslaget till avfallsplan visar på en högt uppsatt ambition inom området. Avfallsfrågan är viktig att uppmärksamma i flera sammanhang, då den påverkar stora delar av stockholmarnas möjlighet till hållbar livsstil samt upplevelsen av närmiljön.

Runt återvinningsstationerna som finns på gatu- och parkmark i stadsdelsområdet är det ofta skräpigt, och är ofta en grund till missnöje hos boende. De skräpiga stationerna är också en del av en total upplevelse av otrygghet i närområdet. Flera stationer är också placerade i trafikintensiva områden, vilket gör att de upplevs som osäkra. Det är därför viktigt att så många fastighetsägare som möjligt har förutsättningar att återvinna förpackningar och tidningar inom den egna fastigheten samt att de stationer som finns på allmän platsmark är rena och säkra.

För att nå målet om insamling av matavfall anser förvaltningen att det ska skapas förutsättningar för detta i nya bostadshus. Det ger boende möjlighet till en hållbar livsstil. Befintliga flerbostadshus i det kommunala bostadsbeståndet behöver utvärderas för att bygga ut eller om sophämtningssystemet så att det är möjligt att sortera ut matavfall. Förvaltningen ser positivt på en central och samordnande funktion för insamling av matavfall gentemot stadens verksamheter.

En mycket viktig beståndsdel i arbetet med att minska nedskräpningen i stadsmiljön är att arbeta med attitydförändringar och information. Det är viktigt att budskap och information sprids ute i stadens verksamheter, t ex i förskolor som når ut till många medborgare, samt till personal. Förvaltningen upplever också problem med att hushållsopor läggs i papperskorgar eller dumpas intill dessa. Det förekommer även att mer skrymmande avfall, såsom grovsopor, dumpas på park- och gatumark i bostadsområden. Dumpning äger ofta rum i områden där det skett en omfattande ombildning till bostadsrätter och där miljöstugor tagits bort till förmån för annan funktion inom fastigheten. Det har lett till att grovsopor slängs på allmän platsmark istället, vilket bidrar till både en försämrad stadsmiljö men också osämja inom bostadsområdet. Det är därför viktigt att staden ställer krav på infrastruktur för sophantering också i befintliga bostadsområden.

Bilaga

Förslag till ny avfallsplan för Stockholm 2013-2016, 2012-07-06, dnr T2011-701-02920.